

Gigantiske isflak i oppløsning ved Sydpolen

SOM SKÅRET MED KNIV:

De enorme «iskakestykkene» kan være fra 30-40 til flere hundre meter høye.

Foto: AP

Av HARALD VIKØYR

BERGEN (VG) Som om en gigantisk kakekniv hadde skåret det opp. Kilometer på kilometer med hundre-meterhøye stupbratte iskanter – så langt øyet kunne se.

Det var synet som møtte britiske forskere da de fløy over ismassene som de siste ukene har gått i oppløsning ved Sydpolen.

– Jeg har aldri sett noe tilsvaren-

de, det var enormt. Vi fløy langs hovedbruddet og kunne iaktta de enorme kreftene som har vært i sving. Gigantiske isblokker – store som hus – så ut til å ha vært kastet rundt som smårusk. Det var som en eksplosjon, utbrøt den britiske forskeren Jim Elliot – ifølge hjemmesidene til British Antarctic Survey.

Bildene fra området sjokkerer nå forskere over hele verden: Nok en gang går hundremetertykke enorme isflak ved Sydpolen i oppløsning og flyter bort bit for bit. Isflaket

som har løsnet og gått i oppløsning, består blant annet av ett stort flak som er syv ganger arealet til Manhattan.

– Vi må anta at det er oppvarmingen som har funnet sted i dette området som er årsaken til at dette skjer. Ikke noe annet sted på jordens overflate har oppvarmingen vært kraftigere enn her – temperaturen har gått opp med om lag en halv grad per tiår, sier havforsker og Antarktisk-ekspert Svein Østerhus ved Geofysisk Institutt, Universitetet i Bergen.

DØDS-HJELP med «luftballonggass»

VG i går

GIR DØDSHJELP: Nok en kiste bæres ut fra det omstridte dødshjelp-selskapet Dignitas i Sveits. Nå er det avslørt at instituttet bruker luftballonggassen helium for å bistå dødsvillige.

Foto: REUTERS

ZÜRICH (VG) Med en pose full av helium trukket over hodet, rykker det til i dødshjelp-kandidatene før de faller om livløse.

Hans Chr. Hansson i SVEITS

– En rask og trygg metode, sier Ludwig A. Minelli, sjef for det omstridte dødshjelp-instituttet Dignitas i sveitsiske Zürich.

Men statsadvokaten, som har satt bedriften under etterforskning, er av en helt annen oppfatning.

– Det går knapt an å se på, sier Andreas Brunner til radiostasjonen DRS.

Brunner og kollegene hans har sikret seg videoopptak av Dignitas-pasienter som får hjelp til å dø med «luftballongmetoden».

I motsetning til bruken av det reseptbelagte medikamentet natrium-pentobarbital, som tillates ved dødshjelp iblant annet delstaten Oregon i USA, behøver ikke instituttet å koble inn noen lege når de bruker helium.

Sjokkert

– De døende beveger seg rykkvis i flere titalls minutter, sier Brunner, som i likhet med mange sveitsere er sjokkert over avsløringen.

Dignitas bekrefter at de siden midten av februar har brukt helium for å bistå folk som ikke vil leve lenger.

– Metoden er ikke smertefull, forsikrer direktør Minelli overfor nyhetsmagasinet Focus.

Han avviser imidlertid at de anvender tradisjonelle plastposer og hevder det dreier seg om en spesiallaget maske.

De kraftige muskelryknin-

gene oppstår ifølge sjefen på grunn av bevisstløshet. Hjer-testans skal inntre i løpet av minutter.

– Vi gasser ikke folk i hjel, understreker han.

Flertallet av kundene til det sveitsiske selskapet kommer fra Tyskland, der Dignitas har måttet tåle til dels kraftig kritikk de siste årene.

Skjerpet reglene

Senest i november ble søkelyset rettet mot dem etter at et tysk par ble ledsaget inn i døden sittende i en bil på en par-

keringsplass i Sveits.

Bedriften har selv opplyst at de bare i 2006 assisterte 195 som ville begå selvmord, hvorav halvparten var tyske.

Myndighetene i Zürich, der Dignitas er spesielt aktive, har forsøkt å skjerpe reglene for dødshjelp. I utgangspunktet må eutanasi-kandidater ha legesamtykke, og doktoren skal ifølge loven kjenne aktuelle pasienter inngående.

Omstridt metode avslørt i Sveits

Interesserte fra utlandet skal – dersom reglene følges – oppsøke sveitsisk lege minst tre ganger før den dødelige natrium-pentobarbital-resepten kan skrives ut.

Dignitas får nå hard medfart fordi de omgår regelverket ved å bruke metoder der

man ikke lenger behøver resept for at døden skal inntreffe.

Rudolf Günstert, som sitter i ledelsen i en selvmords-

gruppe i Zürich, mener imidlertid utviklingen er positiv. – Det letter situasjonen for både dem som vil dø og deres hjelpere, sier han til nyhetsbyrået AFP.

E-post: hans.hansson@vg.no